

EL BORINOT

Setmanari il·lustrat
20 cms.

ANY IV. N.º 142

12 AGOST 1926

PREU DE SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PTES. TRIMESTRE

LA CORRESPONDÈNCIA A L'ADMINISTRACIÓ: ANGELS, 22 I 24. — BARCELONA

Fotografia original del llibre
«Caceres a l'Àfrica Tropical»
de Nicolau M.ª Rubió y Tudurí.

UAB

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

2. - EL BORINOT.

L'estiueig d'En "Ricarditu"

En Ricarditu, com l'anomena la seva respectable mamà, és un jove *dernier cri*, amb tots els ets i uts que obliga la present època.

La fama de conqueridor de tendres cors femenins, podia dir-se que la tenia ben afanyada; no obstant, no feia com altres amics d'ell, que es dormien sobre els llorers; vetllava pel prestigi i allà on li semblava, es presentava, arrabassava cors a tort i a dret, feia un munt de desgraciades.

Si en Ricarditu, plantés el camp de batalla en una població reduïda, estem segurs que mancarien llocs al manicomi, en una paraula: fa més desgràcies que el popular i famós *llibre de vendes*, que ja és dir!

En Ricarditu, aquest any, es troba en un greu conflicte. On passarà l'estiu? No se li acudia cap lloc per fer de les seves.

Estava tip de Caldetes; aquelles nenes envernissades ja no li plaïen; a Sant Feliu, ni pensar-hi! encara devia esperar-lo aquell bon home—el pare de l'Annita—per trencar-li algun os; a Sitges tampoc, la Rosalia... Es a dir: que no hi trobava la solució. Per fi, però, no volgué pensar-hi més i es presentà a la blanca Subur, que en diu el poeta.

No avisà a ningú la seva arribada; però era igual, ja sabia que la primera coneguda que trobaria fóra la Rosalia, i no va fallar; la Rosalia, bonicoia com sempre, s'estava a l'estació quan ell arribà, va saludar-la correctament i ella bo i torçant la cama dreta i allargant el braç li correspongué des de sota l'ombrella.

Després del bany, es trobaren en el Pavelló de Mar, mentre un estava assassinant el piano—pobret piano, tan vellet que és!—obligant-lo a deslliurar les harmonioses (?) notes de l'últim *charleston*; i en tant les parelles

abraçades estretament s'entretenien fent prodigis d'equilibri i geroglífics idesxifrables, ells dos asseguts de cara a la mar conversaren i vingueren les explicacions a la fugida de l'any passat. Ell tingué raó, o almenys ho semblà, ja que ella, davant de l'eloqüència avassalladora d'en Ricarditu feia el posat de convençuda; després de les explicacions vingueren les recordances. Els dolços records i unes quantes apretades de mans repartides oportunament deixaren a en Ricarditu la plaça altra cop assetjada i en disposició de fer-hi l'últim atac un altre moment per conseguir la seva rendició completa.

L'endemà, al bany, la Rosalia, contràriament al seu costum, era acompanyada per una altra senyoreta i un jove.

Les presentacions foren fetes—una mica original, potser—dintre de l'aigua; la Rosalia li presentà solament: *una amigueta i el meu "novio"*.

Quan en Ricarditu oí: *el meu "novio"*, sentí que les cames no el volien sostenir... dintre l'aigua, naturalment; per refer-se un xic, tingué d'engolir-se un parell de glopades d'aigua que la mar generosa la hi posava a la boca, en una paraula, se sentí a l'aigua davant la Rosalia, i com que home a l'aigua s'agafa on pot, no trobà altra port de salvació que *una amigueta* (és a dir la companya de Rosalia) i allà s'agafà... teòricament, eh? va fer-la el punt de totes ses atencions, la curullà de galanies abocant-li tot el repertori i establí com el començ d'un idilli, que per l'atenció amb què era escoltat i les mostres d'interès que rebia, considerava ben encarrilat. I com faria enrabià la Rosalia!

Ja a la platja, mentre el sol els curtia la pell en Ricarditu aprofità una ocasió per parlar a soles amb la Rosalia.

—Escolta, Rosalia: suposo que no

em guardaràs rencor per allò de l'any passat, eh?

—Creu que ja no me'n recordo.

—Com és que no he vist la teva *amigueta* en el Pavelló de Mar; fa molt que és arribada?

—Arribà amb nosaltres, és la nostra minyona;—i amb això un somriure irònic s'obrí als llavis de la Rosalia.

En Ricarditu, s'aixecà amb una revolada,—oblidant les regles d'urbanitat, cosa estranya en ell—i es lliurà a la mar; li vingueren temptacions de cloure els ulls i davallar a les fondàries marines per sempre; però una mica refet per la fredor de l'aigua, i rumiat una mica, decidí retornar a Barcelona i passar l'entueg a San Sebastian... de la Barceloneta.

I així ho féu.

LLUÍS BOTA I VILLÀ

HUMOR D'AVUI

Francesc Trabal ha publicat un article al "Diari de Sabadell" en el qual parla dels poetes joves. Entre altres coses, diu:

"D'aquesta manera hem arribat a l'ara, amb una colecció de poetes de "sèrie", untosos encara dels mateixos motlles, que podrien posar-se en les nostres estanteries amb idèntics retolets que diguessin: "Preu únic. X pessetes compresos tots els accessoris. Peces de recanvi a propòsit per qualsevol. Triar arreu. Apretar aquest piu sortirà un vers, apretant aquest altre sortirà un llibre. Immillorables frens a les quatre rodes. Sobre tot admirar el frens. Es absolutament im-

possible que es desboquin i que facin mal a ningú".

Pobre Trabal, no sap pas amb qui s'ha ficat! No té pas idea de la modèlica i melòdica venjança que l'espera!

Ja ens en donarà raó.

* * *

Port de la Selva s'està convertint en la platja dels nostres intellectuals. Un amic nostre, que es diu Padilla, la va descobrir a en Sagarra. Darrera de l'autor d'"El mal caçador" hi han anat Alexandre Plana, Joan Estelrich, Tomàs Garcés, Melcior Font, etc.

Per cert que un dia En Joan Estelrich — Giovanni Estelricco, com li diuen alguns — va voler "epatar" una mica els pacífics ciutadans de Port de la Selva. En lloc d'oferir-los la collecció completa de la Bernat Metge o bé de mostrar-los la llista de les seves amistats internacionals, va preferir de sortir al balcó de la fonda, que dóna a un dels llocs més concorreguts de la vila, bo i abillat amb un païama xinès que és tot una filigrana. El poble restà emocionat. Però més emocionat va quedar l'amo de la fonda quan amb un aire tot solemne en Giovanni Estelricco descendí de l'habitació i va demanar per esmorzar:

—Em portareu una amanida de tomàtec i una xocolata desfeta.

Tot marxant cap a la cuina, el bon hostaler anava botzinant:

—Aquests tenors, per cuidar-se la veu, demanen unes coses!

(D'"El Pla de Bages").

PERE SALOM I MORERA

Pere Salom i Morera és l'autor del darrer volum de la «Biblioteca Sabadellenca», que aquests dies es dona al públic, amb el nom de «Com nosaltres perdonem». L'obra d'aquest autor és interessantíssima, i per la matèria de què en aquest llibre tracta el podríem considerar gairebé com un cas «únic» dins la literatura nostrada. Obres aixís calen a la nostra literatura; obres que tot servant una vàlua literària ens descobreixen com qui diu nous aspectes humans, caires plens de misteri de l'esperit de certes races eternament en camí, tras-humants i bohemis de tots els temps i de tots els espais. L'autor ens dóna una obra madura de la seva intel·ligència i de la seva sensibilitat, de la seva tècnica d'escriptor i del seu esperit observador.

UAB

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

El caduc i vell Eugeni d'Ors

El *Gran Pantarca* del Noucents,
El *Ministre d'Instrucció* de la Nova Catalunya,

L'*Octavi de Romeu* (a "El Poble Català"),

Xenius (a "El Poble Català", després a "La Veu", després a "Las Noticias"),

El Guaita (a "Quaderns d'Estudi"),

Finalment *Eugenio d'Ors* a "Nuevo Mundo" de Madrid, i a "El Día Gráfico", de Barcelona,

acaba d'ésser *consagrat* de la manera més solemnia a Madrid. Llegiu això d'"El Sol", de dimecres, 4 d'agost 1926:

.....

"*Guillermo Tell*, por Eugenio D'Ors.
Editorial Sempere, Valencia.

Para nosotros, esta obra de Eugenio d'Ors ofrece un interés especialísimo y encierra una significación importante. Para nosotros, el "*Guillermo Tell*" de Eugenio d'Ors viene a ser como el broche de oro de una vida literaria. Queremos decir que con esta obra Eugenio d'Ors se desplaza de nuestro mundo activo y queda definido ya como una figura perteneciente al pasado. Podrá Eugenio d'Ors seguir escribiendo y publicando, pero no podrá contar con la devoción de las juventudes. Eugenio d'Ors no habla el idioma de nuestro tiempo ni expresa las ideas impulsadoras del momento.

"*Guillermo Tell*" es una obra de decadencia, de declinación, de anulación. Ni como obra literaria, ni como obra teatral, ni como obra de pensamiento puede mostrarse como modelo y ejemplo.

Como obra literaria carece de gran-

deza y de novedad. Como obra teatral, inaceptable. Como obra de pensamiento es raquítica y tendenciosa, en la peor de las acepciones en que este vocablo puede ser usado.

Nos dice el autor, además, que él pretendió hacer una obra política. Nos lo dice de un modo concreto y taxativo, de forma que no admite duda. No tiene, por consiguiente, nada de particular que en los conceptos literario, teatral y filosófico, la obra no responda a la categoría en que la fama del autor debiera colocarla.

Pero es precisamente por eso: por ser obra política, por lo que el nuevo "*Guillermo Tell*" resulta decadente, aleja al autor de nuestro tiempo y viene a representar como el término de una vida que fatalmente marchaba a su anulación.

Para expresarnos de esta forma nosotros nos colocamos voluntariamente en el plano en que el autor quiere que sus lectores se sitúen. Quiere que en su tragedia política contemplemos el cálido antagonismo de las ideas y no el frío encadenamiento de las naciones y a ver desde lo alto, en una amplitud de conjunto, el juego y el desarrollo de los acontecimientos y las pasiones humanas.

Nos habla Eugenio d'Ors de las luchas de los cantones de Suiza para conquistar su libertad y de los resultados que estas luchas tuvieron de un modo inmediato. Prescindamos de la Anécdota—para expresarnos en el lenguaje dilecto del autor—y vayamos directamente a la Categoría, tanto más cuanto que ya se ha dicho que no existe en la obra empeño artístico de altura ni propósito filosófico. Los suizos se rebelan contra el representante del emperador, que los oprime y so-

6. - EL BORINOT.

juzga; conquistan su libertad; pero los directores del movimiento revolucionario, al triunfar éste, se erigen, a su vez, en tiranos y oprimen y esquilman a su propio país. Resultado: que la libertad no existe, que la lucha ha sido estéril y que sólo se ha conseguido agravar la situación anterior.

Esa es la visión de conjunto que se aprecia desde la altura a que el autor nos lleva para contemplar el desarrollo y el juego de los acontecimientos y las pasiones humanas que él deliberadamente nos amaña y ofrece.

¿Qué labor política es, por lo tanto, la que Eugenio d'Ors realiza? La propaganda del desencanto, la propaganda de la quietud.

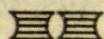
Su obra es el fruto de un pensamiento caduco y expande el hálito de la vejez.

Según ella, los hombres deben renunciar a toda lucha que, a la postre, resulta vana y contraproducente, y aceptar la realidad que se vive pacientemente. O mejor, como hace su Guillermo Tell, renunciar al mundo que no trae más que desengaños, dolores y amarguras, y acogerse a la beata mansedumbre de la vida monástica y religiosa.

No vale la pena de comentar por más tiempo el triste resultado de una pobre y rutinaria experiencia que se nos quiere ofrecer como producto de una serena y profunda meditación. Sólo diremos que a ese Guillermo Tell tan deplorable que Eugenio d'Ors nos brinda, preferimos los versículos eloquentes y puros del "Eclesiastés" o las obras acendradas de los místicos y los ascéticos.

Los tiempos no están para perder las horas en contemplar deslucidos oropeles.

BALLESTEROS DE MARTOS.

V O L V E S

Andreu Dameson ha celebrat a La Garriga una interessant exposició de dibuixos i pintures. L'enhorabona.

* * *

L'obra d'En Pujols diu que fa prop de 700 pàgines. Diu que hi ha un curiós lector que està treballant en la reducció a 100 pàgines, i diu que dirà el mateix, que ja és dir.

* * *

El "pulcre escriptor i llorejat poeta" senyor Lluís Bertran ens prega que fem constar que no té res a veure amb els Jocs Florals suara celebrats a Font Romeu; per tant s'han equivocat els qui l'han confós amb el senyor Lluís Bertrand (que hi féu el discurs presidencial).

Ensems declina l'honor, tot agraint les, de les moltes felicitacions rebudes pel seu brillant discurs ("seu" s'enten de l'altre Lluís Bertrand, que amb el nostre comunicant no són germans ni tan sols parents de quint grau) pronunciat a l'esmentada festa.

Resta complagut.

* * *

Al darrer número de la "Revista de Catalunya" (pàg. 112) hom llegeix: "Abans de la mort de Turró i Gaudí, hi hagué la de Juli Garreta i Josep Llimona".

Quin salt el cor li deu haver fet a Josep Llimona, de "veure's" mort en vida! Perquè en realitat el mort és Joan Llimona. Les modernes màximes tipogràfiques tenen aquestes bromes: us maten que no us n'adoneu.

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
PETIT ET PATAUD

Barcelona a Montpeller (*)

*Improvisació llegida a la felibrejada de
Montpeller, de 18 de juliol de 1886.*

Oh, ciutat de Montpeller
mare de Jaume primer:
jo, que só sa esposa aimada,
te vull dir, per ton conhort,
que don Jaume no és pas mort,
puix és viva sa fillada.

Aqueix astre resplendent
te prengué per orient,
mes a mi per son migdia.
Quan a València morí,
per tu, per ella i per mi,
semblà que el sol se ponía.

Deixaren-li, en son arranc,
Sant Jordi son cavall blanc,
Sant Jaume sa espasa encesa,
els Pirineus sa grandor,
tes donzelles sa rossor,
tos donzells sa gentilesa.

De l'Església fort cabdill,
de son cavall al renill
de pertot els moros treia.
Ta espasa, oh, conqueridor,
ta espasa és la ploma d'or,
que escriví nostra epopeia.

Ell féu passes de gegant
de Montpeller a Alacant,
fent la terra cristiana.
A Mallorca els sarraïns
se la'n duïen mar endins,
quan ell en féu ma germana.

Sa vida és mon segle d'or.
Catalunya fou la flor
que a son bes s'esbadellava;
i anava creixent, creixent,
fins que, en terra no cabent,
s'estenia en la mar blava.

A nou anys fou capità,
a catorze sobirà,
a vint conquerí reialmes.

Féu florir, en son verger,
la victòria son llorer,
la saviesa ses palmes.

De ma raça fou el Cid.
De Catalunya David,
son Goliat tirà a terra.
Sa tenda fou el cel blau:
era l'anyell de la pau,
era el lleó de la guerra.

Ell uní, oh, montpellerins,
valencians i mallorquins,
amb la mia vostra història.
No amb jou d'or nos ha lligat
sinó amb el vincle sagrat
de sa sang i de sa glòria.

Oh, ciutat de Montpeller,
mare de Jaume primer;
jo, que só sa esposa aimada,
te vull dir, per ton conhort,
que don Jaume no és pas mort,
puix és viva sa fillada.

JACINTO VERDAGUER

Records de germanor

*Discurs a la festa del Sant Estel,
a Gap, el 23 de maig de 1886*

Senyores i Senyors:

Els felibres us porten la primave-
ra. L'hem trobada pel camí que venia
en ales de la marinada; i els vostres
cims, vostres hermosos cims blancs,
ja es desglacen allà dalt; les rieres i
els torrents es gonflen d'aigües esbo-
jarrades; els melis es revifen al peu
de les altes geleres; els faigs vells i
ombrosos, com al temps de Virgili,
s'omplen de fullatge; les castanye-
res s'enraïmen de flors; els ocells ena-
morats canten per l'enramada; les de-
veses de muntanya s'encatifen d'her-
ba; les prades verdegem; i la reina
dels prats, el botó d'or, la sàlvia, les
margarides i la pimpinella, estenen

(*) Creiem oportú de reproduir
aquests versos, en l'avinentesa de les
festes de Font Romeu, de tan brillant
celebració.

8. - EL BORINOT. LA AUTARQUÍA

SEMANARIO TRADICIONALISTA

Redacción y Administración:
BORIA, 17, PRAL.

Año I. - N.º II

Barcelona, 11 de noviembre de 1922.

SUSCRIPCIÓN:
De 8 pta. a 10 pta.
Número suelto, 10 pta.

ENSEÑANZAS DE LA HISTORIA

Vista hecha en que el último rey de la monarquía visigoda, D. Rodrigo, sucumbió en la batalla del río Guadalete en 711 y que con él se hundió también la independencia de la patria y que empezó entonces un período de lucha, que se terminó hasta el año 1462 con la toma de Granada, bajo la dirección de los Reyes Católicos. Con la subida de D. Rodrigo al trono se plantaron en España una verdadera curia dinástica, que, si no podía fundarse en el derecho público vigente en aquella época, en que se encontraba al monarca por elección, se fundaba en la ambición de los poderosos. Los hijos del rey anterior, Witiza, no vieron con buenos ojos la elección de D. Rodrigo y se rebelaron, ya desde el principio, una actitud hostil al nuevo monarca. Tampoco estaba la conducta de éste ajustada al marco de la moralidad, pues con sus frivolidades ofendía gravemente al conde D. Julian, quien juró tomar venganza de ultrajes que le había inferido el rey en la persona de Cava, hija de aquél. Con esto se justaron el rencor, dilación y el odio personal para echar del trono a la persona, que, de hecho o de derecho, lo ocupaba. No comprendieron esos ejemplos de D. Rodrigo las consecuencias que se podrían seguir de sus pocas medidas maquinaciones. Hay causas que los traidores, que ocasiona la caída de un monarca, no alcanzan a más que a producir un cambio de personas en la gobernación del Estado y un cambio de intereses en la marcha de los negocios públicos. En caso ha sido muy patriótica la conducta del partido carlista, porque en la guerra civil de los Sette años y en el guillotinado fracaso de San Carlos de la Rápita, no era posible en España otra cosa que la monarquía, y lo único que se venía allí era la España halla de regirse por la constitución liberal o por la tradicional y si había de ocupar el trono de la isabel o un representante de la otra rama. Triunfó el bando isabelino y aunque esto no encarnaba el verdadero amor de España, la nación no se hundió, y así pudo hacer su camino, a pesar de todo, los desastres que ha sufrido en su actuación. En la última guerra civil el partido carlista, tras de haberse defendido de derecho, cuando se destruyeron, los principios revolucionarios que un rey extranjero, primero y la república después, introdujeron en la gobernación del Estado, por lo que nadie puede tachar de utópica la conducta de un partido que ha aspirado a un cambio de dinastía en España en que no podía escamotear la causa del país y que ha mostrado su amor a España impávidamente el sacrificio de sus intereses circunstanciales, para la gu-

erra de Cuba, en la que le hubiera sido fácil satisfacer ambiciones personales, pero que no lo hizo para no acarrear la ruina de España. Aquella actitud patriótica continúa observándose el actual representante del antiguo partido carlista, y los mayores aprendizajes con que hoy la observa responden a las circunstancias especiales en que se encuentra la nación española. En tiempos antiguos era tan fuerte el sentimiento monárquico, que, de caer don Carlos, y en los tiempos modernos, hubiéramos caído en una república, más o menos democrática, pero que hoy día es tan vitriosa la situación que, del derrumbamiento de la actual legalidad vamos derrochando al funcionamiento de los soviets. Esta es la realidad apremiante y que a todos nos entra por los ojos, y se nos fuerza a escoger entre la actual y la realidad completa de la nación. Aquí no hay escarceos jurídicos, ni líricas declamaciones que nos saquen de este dilema; quizás otro día cambien las circunstancias, pero en la actualidad es así y no más en nuestra mano hacerlo aparecer de otra manera. Si los hijos de Witiza y el despiadado Conde se hubiesen impuesto de la realidad, hubieran sofocado sus recursos sentimentales y no habrían hundido la patria en un abismo de calamidades, como tan torpemente la hundieron. ¿Cabrán algo ellos en aquella tan universal desolación? ¿No comprendieron que en determinadas circunstancias, la suerte de los gobernantes y la de la patria van indisolublemente unidas? Si un régimen tiene un origen vicioso y una actuación reprochable, cuando se carece de otro régimen dispuesto a sustituirle en más tiempo y más patriótico trabajar para mejorarlo que ocasionaría la ruina, si su caída tras apareja la ruina de la nación.

Hundida ya España y, dueños los varrones de todo el país, aparecieron en los montes de Asturias un grupo de valientes, que fueron los primeros tradicionalistas y primaron en ofender sus vidas en aras de la religión y de la patria; dos caminos se ofrecían a sus ojos para ir a la reconquista de la desolada España: era el primero preparar una organización en todo el país y esperar, arma al brazo, que el régimen salvaje se destruyese, víctima de sus propios desastres y de las divisiones que la ambición de sus caudillos había forzosamente de producir; era el segundo comenzar ya de momento la reconquista y ganar palmo a palmo aquel terreno, que en una triste jornada habían perdido. Ambos caminos eran buenos y altamente patrióticos, pues los dos perdían a recovar lo que se les había tan injustamente arrebatado; pero Pelayo debió

comprender que en aquellas circunstancias era más práctico y a la reconquista parcial que seguir el sistema de todo o nada. Así lo hizo y fueron muy felices los comienzos de la obra, y, tras muchas vicisitudes, se llegó al final con el más completo éxito.

Una cosa, pues, muy parecida pasa ahora en España. En vez del régimen salvaje geminos bajo el yugo de un liberalismo opresor. Es preciso ir a la reconquista de la España tradicional, y tenemos también a la vista los dos caminos, entre los que nos conviene escoger. O volver el régimen, o ganarle palmo a palmo el terreno, que con su jumento plata en días oscuros nos arrebató. En ambos sistemas brilla la rectitud de intención y el espíritu patriótico que les anima; ambos quieren llegar a un mismo fin, aunque apremian en diferente sentido las circunstancias de la realidad. Nosotros los tradicionalistas sin reprobar la opinión de los que piensan en contrario, juzgamos que hay que imitar a Pelayo, comenzando la reconquista de la España tradicional y aprovechando para ello todos los recursos que nos ofrece la legalidad existente: legalidad que nosotros no podemos aceptar sino a beneficio de inventario y como punto de partida para la reivindicación de todos nuestros aspiraciones. Esta, como se ve, es cuestión de apreciación práctica, no de definición doctrinal. Nosotros condenamos enérgicamente el liberalismo en todas sus formas y matices; le odiamos en el terreno político y le anatémizamos en el religioso; esto hemos dicho siempre y esto reconfirmamos ahora; pero aún no se trata de eso, se trata tan sólo de apreciar lo que es más práctico en las actuales circunstancias. No se nos alcanza en manera alguna que hoy día el régimen viquega pueda ser sustituido por el régimen tradicional, que nosotros defendemos; y en cambio, vemos que las resistencias que este régimen podría oponer a nuestras doctrinas no serán, ni de mucho, tan tenaces como hubieran podido ser en tiempos anteriores, pues está hoy el pobre tan flaco y tan desmoralizado, que no podría resistir el empuje de las fuerzas sanas de la nación, si estas se decidiesen a salir del retraimiento en que hasta la fecha han vivido. El cardito tradicionalista irá a la lucha sin abdicación alguna y sin la más leve claudicación; no destruirá nada, pero forzará a cambiar la orientación de todos; levantará muy alta la bandera de la tradición y defenderá con energía a todos los que a su sombra se cobijen, sean cuales fueren sus antecedentes, pues lo único que a todos nos interesa es que la política española vuelva a los cauces de nuestra veneranda tradición.

Riquelme

Tamany: 35 X 25. — Any 1922. —
Impremta Altés.

Tamany: 32 X 22. — Any 1919. —
Impremta A. Gost.

DIARIS, PERIODICS, REVISTES, BUTLLETINS, ETC.,

La Autarquía. — Tamany de 35 X 25. Setmanari tradicionalista (de la dissidència de Mella), aparegut a primers de setembre de 1922 a Barcelona. Consta de 8 pàgines. Preus: un any, 8 ptas., número solt, 10 cèntims. Impremta Altés, c. Angels, 22 i 24. Barcelona.

El Centinela Catalán. — Tamany de 32 X 22. Periòdic que sortí a Barce-

lona el dia 1 de novembre de 1919. Consta de 8 pàgines. Surt setmanalment. Es jaumista. Al primer número queu tenim a la vista hi ha escrits de Joan M. Roma, i Miquel Junyent. Defensor de don Jaume contra els atacs de Mella. Preus: un any, 6 ptes.; sis mesos, 3'50. Número solt, 10 cèntims. Impremta A. Gost, Provença, 246. Barcelona.

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

EL BERGADAN.

TERCERA EPOCA.

PER. NOTICIAS Y DEFENSOR DE LOS INTERESES GENERALES DEL DISTRITO.

ANUNCIOS Y CORTES.
— Se da cuenta por
semanas a los conductores y a los no conductores.
EL DISTRITO de noticias y defensor de los intereses
de saldes por adelantado.

PRECIOS DE SUSCRIPCION.

EN TODA ESPAÑA. { 1 mes. 2 reales.
3 meses. 5 id.
6 meses. 10 id.
1 año. 20 id.
EXTRANJERO. 30 reales trimestre.

PUNTOS DE SUSCRIPCION.

EN BERGA: Imprenta de Ramon Diaz, calle de San
Crispian, núm. 41.—EN BARCELONA: Libreria de San
Antonio, calle de la Boqueria, núm. 42.

TRIUNFO.

Tan completo, como satisfactorio,
lo han alcanzado por fin los ex-con-
cejales de Castell del Areny en la
continua produccion por el incom-
prehenible proceder del Alcalde gu-
bernativo de aquel pueblo.

Recordarán algunos de nuestros
lectores que hace poco más de un
año les dimos cuenta del absurdo y
arbitrario procedimiento seguido
por el Alcalde de Castell al ordenar
a diestra y siniestra embargos y más
embargos contra los bienes de los
concejales suspensos por orden gu-
bernativa y de otras personas y dis-
poner y realizar su venta a pesar
de reclamaciones repetidas y funda-
das que con arreglo a ley presenta-
ren oportunamente los perjudicados.

En vano agudían las victimas sti-
lizando los recursos legales que con-
sideraban competentes, pues en
aquel pueblo nada se atendía, en
tal modo y de tal manera que se
llegó al extremo de embargar el mu-
lo del Director de este periódico le-
trado Penia que fue allí llamado
por los embargados para que forma-
se las reclamaciones que creyeron
necesarias.

Y si nuestro Director quiso reco-
brar el mulo para devolverlo a su
dueño, bien sabe lo que costó y la
crecida cantidad que fue forzoso en-
tregar.

Fue este un gran golpe de efecto
con que creyó sin duda el autocrata
de Castell que se elevaría en el
poder y epistolaria a los tontos del
pueblo que no habían querido dom-
brarlo alcaide, y así lo alcanzó en
cierto modo, puesto que entre los
embargos, y ventas y denuncias
criminales, repetidas, los vecinos
que figuraban al frente del pueblo,
se vieron en la precision de emigrar
trasladándose a otros pueblos en que
pudieran hallar paz, tranquilidad,
y seguridad y respeto a su derecho.
¡Triste condiccion! ¡Extremo re-
curso!

Pero ¡afortunadamente, el aban-
donar por completo el campo al ene-
migo, no dejaron las infelices victi-
mas, de utilizar todos los recursos
legales que para la defensa de sus
derechos les indicó y formalizó el
director de este periódico, y... pue-
de haber tardado, pero al fin se ha
alcanzado cumplida justicia; pues,
seguidos los trámites legales, a pesar
de la oposicion del Sr. Alcalde de

Castell y de las dilaciones opuestas
a falta de otros recursos, podemos
participar, que el Excmo. Sr. Go-
bernador Civil de la provincia con
fecha 4 Setiembre proximo pasado
conformándose con el informe emiti-
do por la Excmo. Comision Provin-
cial se le ha servido declarar nulo to-
do lo actuado en los expedientes de
responsabilidad y apremio instrui-
dos por el Ayuntamiento de Cas-
tell para exigir de los anteriores el
reintegró de la suma de 14,793'61
pesetas 65. cc. s.

El resultado definitivo de tan
complicada cuestion no puede ser pue-
so satisfactorio para las infelices
victimas del proceder del auto-
crata de Castell, ni más honroso para el
letrado Penia que les ha defendido,
y la digna Autoridad superior de la
provincia que ha reconocido lo justo
de sus quejas.

Falta ahora solo, que las con-
secuencias correspondan; pero sobre
esto no puede ya haber duda, nun-
que dependa de resoluciones judi-
ciales, lo que basta para impedirnos
que nos estendamos más sobre el
particular.

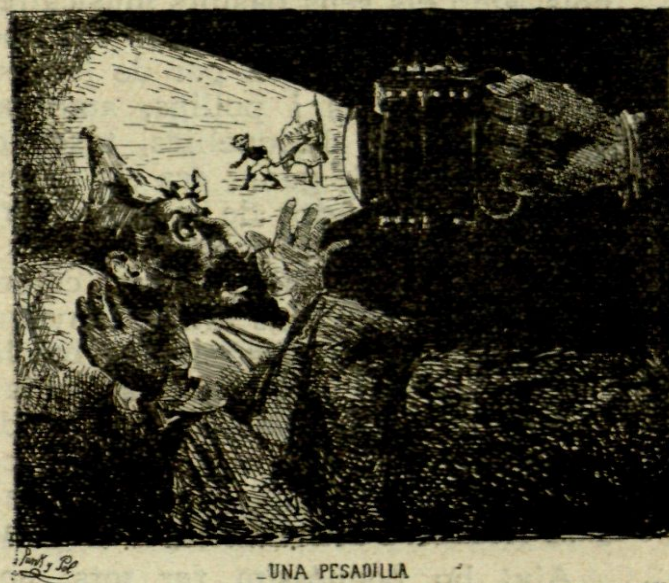
Al dar cuenta en sección profe

4^{cos}
Núm.
ADM.
Condese Sobrad
1 Bajos

4^{cos}
Núm.
SE RECIBEN
Anuncios a la
PUBLICACION

REVISTA CÒMICA SEMANAL

UNA PESADILLA

Tamany: 33'2 × 23. — Any 1876. —
Impremta de Ramon Diaz.

Tamany: 33 × 22. — Any 1869. —
No consta el peu d'impremta.

APAREGUTS A CATALUNYA DE CENT ANYS ENÇA

El Bergadan. — Tamany de 33'2 × 23. Sortí l'any 1876 a Salades. Tenim un número davant que és de la "tercera època", que deu correspondre a formats diferents, tal vegada. Consta de 4 pàgines. Es de caràcter local. Preus: 1 mes, tres rals; trimestre, 8 rals; un any, 30 rals; Estranger, 20 rals trimestre. Impremta de Ramon Díaz, Berga.

El Ojo. — Tamany de 33 × 22. Periòdic aparegut a Barcelona el dia 6 de juny del 1869. Es humorístic, sobretot satíric, cap a l'esquerra. Es ve-lografiat, duu mants dibuixos. Consta de 4 pàgines. Es setmanal. Preus: 4 cèntims el número. Administració, c. Comtesa de Sobradíel, 1. Barcelona.

(Collecció Perayre).

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

10. - EL BORINOT.

ses estovalles, les gran estovalles florides on vindran a fer son festí les ovelles i els moltons. No hi falta més que el so de les esquelles per escampar sobre els turons la nota alegre de l'estiu i de la pau.

Però deixeu fer. El bestiar ja puja camí amunt: els remats d'Arles, les ramades de la Crau i de la Camarga; ara els veureu venir, dins un núvol de pols, amb els seus pastors musicaires, amb sos gossos de tura, amb sos boccs valents, que no tenen por de la neu; amb sos poltres i pollins, amb ses ovelles plenes d'esquellics, toses de fresc i belant de gana; ara els veureu venir, com el temps de la Bíblia, travessant ardidament vostres pobles i vilatges, vostres valls i vostres comes, sens altre desig, sens altre afany que pujar, pujar, sobre els puigs, sobre les serres, cap a la plena llibertat; pujant sempre més amunt, de cleda en cleda, per esbrotar l'herba més tendra a cada pas, per fer sang nova, allà dalt, a la frescor dels pasturatges vèrgens!

Així ho poguéssim fer tots, nosaltres, gent d'avui! nosaltres, estandants d'un segle afadigat, cansat del jaç on nos regirem els uns sobre els altres, cansat de baralles, de plers embrutidors d'amarg descreïment, i de paraules buides! poguéssim remontar-nos vers les fonts sanitoses dels nostres orígens, vers les altures de la nostra glòria, vers el pontificat de la nostra hermosa França, per retrobar l'alegria i l'esperança, per reviscolar-nos, renovar-nos la sang en la frescor i la llum.

Us he dit que els felibres vos porten la primavera... El gai saber, la poesia, no són la primavera de l'ànima?

Pobra de la nació que perd sa poesia! perquè en la poesia, com en la primavera, hi ha el renovament, la saba, l'alegria d'un poble; hi ha la joventut i el coratge. I aquesta primavera de l'ànima, què la conserva

en l'esperit del poble, dins les venes del poble, si no aquesta llengua de la família i de la terra, amb la què l'àvia li contava les rondalles, amb la què la seva mare li cantava les cançons, amb la què el seu pare li donava bons consells, amb la què reia amb els seus amics d'infantesa, amb la què es parlaven, a l'ombra d'una brolla, amb la seva bona amiga; amb la què, en un mot, tots els sentiments i les seves idees surten amb els colors vius de la naturalesa i de la veritat?

I després, voleu una prova del poder d'aquesta llengua, malgrat la guerra iníqua que se li fa pertot? Sigueu ric o pobre, trobeu-vos solament a dues centes llegües d'aquí: si un dia, per atzar, sentiu entre la turba algú que parla com la vostra terra, què va que us gireu, i busqueu, i empreneu el que parla, i de cop li pregunteu d'on és; i que si ell vos respon en la vostra llengua us sentiu pujar una llàgrima a la parpella, i veieu bellugar-se dins vostra memòria totes aquelles coses que són la poesia i la felicitat?

I no voleu que nosaltres, els poetes de Provença, els felibres del Mig-jorn, reclamem contínuament contra l'aberració d'oblidar en l'ensenyança aquest element de goig, de virtut i de vida, que és com hem vist, l'arrel mestra de tot patriotisme, el poderós llevat de tot caràcter franc?

Ah! si sabien el mal que es fa a la pàtria, que es fa a la raça, arrencant al poble l'instrument natural del seu pensament lliure, arrencant al poble, a l'home de la terra, al llaç que lliga a sa vella família, a ses bones costums, al país on ha nat!

Es planyen, avui dia, de què les viles es despoblen... I vosaltres, Senyors, que viviu en aquestes muntanyes escabroses i salvatjes, on per això la França té la sort de trobar, a l'hora del perill, habitants amatents per guardar sa frontera, vosaltres podeu saber-ne alguna cosa.

HIMNE CERDÀ

La població se'n va; el jovent davalla cap al podrimaner de les ciutats. Desmamat de la seva llengua, i de la poesia que la llengua escampava, i d'aquella enyorança que acompanyava als que deixaven el país; què voleu que el retengui en sos pobres vilatges, on ni els gats hi viuen?

Nostres pares deien:

A cada ocell
son niu és bell;

i aquest sol proverbí, aquest petit proverbí, tenia la gent contenta al niu. Amb uns quants arbres, amb unes quantes motes de jonc i de boix n'hi ha prou per defensar els margens d'una corrent rossegadora. I si els ateren, aquells arbres i aquells mots, al primer davassall que cau del cel, la ribera és planada, l'horta destruïda, la terra grassa enduta Durença avall.

Tant és així, ho sabeu millor que jo, que per salvar el fons que queda encara sobre les roques, i fer reverdir vostres rostos pelats, les administracions replanten les forestes i embosquen les muntanyes.

I per què, doncs, nosaltres també, no hem de fer revertir aquella llengua provençal que alegrava al nostre poble, i que el mantenia en l'amor dels seus usos, de sa independència i de sa dignitat?

Els nobles, quan governaven, es gloriaven de la seva naixença, dels seus avis i rebesavis, del seu escut, del seu passat. I ara que el poble s'ha tornat l'amo tindria la debilitat d'avergonyir-se de sa mare, de renegar la llengua que li fa sa noblesa, que porta l'escut del seu passat, de la seva història? No, no pot pas ésser.

Quan aparegué la *Mireya*, fa una pila de temps, en veure la frescor i la gallardia de la nostra llengua, el nostre gran i bon mestre, Lamartine, digué: *C'est le peuple qui doit sauver le peuple.*

F. MISTRAL

Aquí la gent és feinadora
aquí el terror no és pas ingrát,
tenim una horta que enamora,
voltat de verns tenim el prat.
Què hi ha com nostres eugassades,
ni com la fruita del país?
Bé prou que ho saben les gentades
de Barcelona i de París.

La nostra vall és la ditada,
que hi deixà Déu en creà els monts;
la nostra vall és l'abraçada
que es donen dues grans nacions;
la nostra vall fresca i florida
és nostra fe y nostre amor.
La nació ens prenc la sang, la vida
mes la Cerdanya ens pren el cor.
Meitat de França, meitat d'Espanya,
no hi ha altra terra com la Cerdanya.

FRANCESC MATHEU

La mort d'un rich ⁽¹⁾

Mare de Deu quina gentada! y tot, per qué? Dos, quatre, vuyt, vuyt caballs! Bè si tants pecats no 'ls arrossegarian ab dos sols. ¿Qué diu? Cá, no tingui por que tingem tants badochs ni vosté ni jo. Ahont va aquest home

(1) Reproduïm aquest article que es publicà 50 anys enrera en *La Bandera Catalana*. Es divertit. Ensems hom podrà posar-lo al costat del que escriu en Francesc Pujols, i trobarà potser una semblança per la manera de fer-ho, diguem-ne istil. Això ens és suggerit per un bon amic que diu que pot ésser d'alguna oportunitat ara que en Pujols ha publicat el seu llibre: «Història de l'Hegemonia catalana en la política espanyola». — N. de la R.

12. - EL BORINOT.

ab la bota? Bè, no empenyi vosté: la criatura no fa cap nosa. Lo carrer es per tothom. ¡Tant se val! Oh, prou, devagadas com mes pobres... dons, com li deya, n' hi ha tota una historia d' aquet mort. Prou: lo del primer pis. A més d' aquesta 'n té cinch mes. Passeig de Gracia, si senyora, á la dreta... Just, avans era dels frares tot alló. ¡Ay, Senyor! Y jo que m' en recordo: sa mare comprava 'l pa á fiar, oh! y encar 'l paguès. Be prou que la coneix tot lo carrer del Hospital. Miri: vivia devant per devant de la casa d' aquella senyora grossa que va donar tants escandols ab lo capitá de *carrabinès* ¿qué 'm dirá? Sí, dona: bé prou que 'l veyam passar amunt y avall cada vespre. Jo sempre ho deya a l' adroguera: ves aquest home si molt convé es casat y pot ser fins té criaturas y tot, y ves, y ella, la gran d' *aixonsas*, que més valdria que no s' emblanquinès que sembla no sé que... ¡oh, pero lo mes *infama* es qu' ella 'n tenia un altre! Aquell matalassé... si ja li contaré tot. ¡Ave María, calli vosté! Quí na gent, ab tot se fican! Ves qui li diu res á n'aquest senyor. Es un dir entre nosaltres: si molt convé es un de tants qu' ella tenia. ¿Qué diu? De més verdas s' en maduran. Miri: al carrer de casa, vosté haurá sentit parlar de la Cecilia: aquella que van matar. Oh, ja li parlo d' anys. Dons una que jo vuy dir que, veji, era una que no 'n vulgi més d' anar á l' iglesia; que germandat d' aquí, que quaranta horas d' allá. Retiris que li pot fer mal. Altrement si, jo hi vist la mare del mort casi bé captant y, veji, avuy quina fortuna... ¿Cóm? Oh, encare que 'm digues més: jo vaig sentir á dir cinch millions, que deuen ser més de cent

mil duros hont va á parar! Pero bé lo que deyam, sap com los ha fets? Are li sembla si ni vosté ni jo arribarem may, escarressantnos com fém, á tenir quatre quartos en un recó? Ca, dona, pero jo ja ho veig: á un home que devagadas pren un pá per miseria, perque filla 'ls guanys no arriban per tot, me l' envian á presiri, mentres qu' á n' aquesta gent ab lo mateix que roban pagan: es un dir. Sí, filla, si, y ho pot ben creure: 'm vaga 'l sapiguerho. Oh, y d' aquest si s' en contan! Tot li bé de fer moneda falsa. Ay filla, si 'n feya! Sino que no 's pot dir tot, ja li treuria personas qu' ho han vist. Despues una té prou mals de caps y no li agrada ser xarreira. Miri: 'l de casa sempre ho diu: que s'arreglin. Ay, sí, sí, conta 'n donarán á Deu. Pero, d' aixó que li deya, y no es gayre lluny d' aquí ¿qué diu? Pot ser ni cent passos. Es á dir tant com cent... ¿qué pot ser la coneix vosté? Bé, sí, val més no comprometes: es pentinadora, si, que, 'm dirá á mí? Ha tingut lo home á... América, que diu ella. ¡Qué 's maliciosa!... Oh, ja veig que n' está enterada. Just, sí, una mala volensa. Dons, si, aquella li diria qu' una vegada 'l mort, per *supuesto* mentres vivia... Bueno, senyora, si no parlo fi com vosté tampoch porto cabas al cap. ¡Quina fátxa! Si 's mirés ab los meus ulls... Y bé qui vol que sigui? Alguna militar. Bé á donar llissons y deu necessitar, com nosaltres perdonam, trenta quatre quartos per fer la pesseta. Dons, tornant ab alló, com li deya, tenia un barco y al mitg del aigua, com que fa tant soroll aixó de fer moneda... Ah, no senyora, no, jo m' ho afiguro. Cóm? qué diu aquet jove? Ah, no es lo del primer pis? Dons jo

'm creya. Bé, será lo del segon. Vaya, un altre: aquet no feya moneda pero pot sert ne feya de pitjòs. Era d'aquells que, duyant barret blanch,

fos un castich, no li ha volgut donar familia y aixó que fòra tot lo seu gust tenir un nen... Com? Nou diu que 'n té?... Bé, si, ja es aquet, per aixó...

Mostra de gravat de l'últim volum de
«Monografies d'Art»

quan cremavan los convents. Pobres frares! Encara que ells tenian la culpa que 'l peix anés tant car. Dons, si, era d'aquells que feyan matar frares y despues van comprar per un tres y no res tot lo que deixavan. Miri, aixó del Enxanxa si 'ls val! Ca, pero Deu ja 'ls ho fa pagar. A n' aquet, com si

avans dons no 'n tenia cap. Y míri cada dia pert la vista... ¿qué no?... si fins porta ulleras! Diu que... oh no 'n fassi cas, desenganyis: se fan molts papers en aquest món... Bé, ja es éll, ja, massa que 'l coneixia, oh y jo qu' ab un com d' ull ja 'n ting prou. Miris, l' altre dia, com l' altre dia?... Dilluns, vaig

14. - EL BORINOT.

veure un qu' havia vingut de l' Habana, qu' era un qu' havia sigut hortallà de las Monjas, y, miri, desseguida vaig dir: est fulano y aixó que no l' havia vist feya més de vint anys. ¡Vint!... Veurá, contem: era l' any quaranta que 'm vas casá, quaranta... vaig tenir la gran al cap d' onze mesos, diguem un any: quaranta y un... Qu' ha de ser una noya! Per una noya voldria qu' hi anessin tants senyors... Una senyora?... Ah, ja deya jo... Bé si vaja: veu com al últim hem sapigut qui era. Una senyora! Será la del tercer pis, prou ja es ella ¿quí? Una verdadera martra. Bé, desgracias del món. Mes que vosté: prou me vaga 'l sapiguerho. Si no que devagadas val més callar... Dons, sápigam, perque ho entenga, qu' era la *querida* d' aquell americano y si té joyas y cotxes pregunteli de qué va morir son marit. De *repente* li dirá per no parlarne gayre... Ja 'ns ne cuydem, que vol aquest empleat? Si demá 'l treuhem no sabrá hont deixar-se caure, y tant d'orgull... Bé, no empenyi vosté, si la treuhen que la fiquin... Tant com voste y més! Ja surt... ay, ay quin angelet de Deu! Lo meu fill! Quant diu: tres mesos? Pobre mare, ja la planyo! pero, ditxosa ella qui sap lo qu' hauria sigut un cop gran? Oh, si, devegadas val més que Déu se las emporti. Y bé sempre té un angel al cel que prega per ella. Que s' hi fará!

FRANCISCO MANEL PAU. (1)

(1) Conservem l'original en son estil ortogràfic.

Llibres & lletres

—La Societat Catalana d'Edicions ha publicat una obra de Francesc Pu-jols: "Història de l'Hegemonia Catalana en la Política Espanyola", en dos volums.

—Josep Grahit ha publicat un llibre: "Les campanes de Girona".

—Ha sortit un altre volum de "Monografies d'Art", dedicada a Francesc Vayreda. Amb un pòrtic de Josep M.ª Capdevila.

* * *

BIBLIOTECA A SITGES

Per acord de la Secció de Cultura del casino Prat Suburenc, s'està instal·lant en un lloc amable del mateix local una acurada biblioteca, la qual hom pensa dotar de les millors obres, tant les que van sortint gloriosament de les nostres premses com les que excel·leixen dins la literatura mundial, sense negligir els clàssics. Aquest fogar de cultura serà així mateix servit per les millors revistes artístiques, literàries i científiques que veuen la llum ací i a l'estranger. Un departament especial tindrà cura de recollir i catalogar tots els treballs publicats referents a Sitges i tot el Penedès, per tal de formar un fons documental interessantíssim de la vida espiritual de la comarca, en ple renaixement.

Joan Puig i Mestre, Salvador Soler i Joan Tort, són els encarregats de rebre els donatius en llibres i en metàl·lic destinats a aquesta alta finalitat cultural.

«EL BORINOT»

és el
periòdic literari
de més circulació

AQUEST NUMERO

HA PASSAT PER LA CENSURA

PELS BELLS CARRERS DE MA CIUTAT

PATENTS I MARQUES

A. PASQUAL.—C. de Cent, 304, pral.

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES

F. BONET.—València, 188

Llibres, els millors

EDITORIAL POLÍGLOTA.—Petritxol, 8

Instal·lacions elèctriques, aigua i gas
RAFAEL SALA.—Corts Catalanes, 451.

Pelleteria

LE RENARD.—Corts Catalanes, 614.

MATERIAL ESCOLAR I CIENTÍFIC
(SUC. ESTEVA MARATA). R. Univer., 7

Ceràmica i Rajoles

CASIMIR VICENS.—Tallers, 72.

TRIBAS I FERRER. B. REGINA

Novelles escollides.—Muntaner, 65

Mantons Manila i Mantellines

C. FONT.—Call, 1.

Llaneria i Sederia

CASA PUIG.—Call, 9.

Camiseria.—Boqueria, 36 i 38

RODRIGUEZ & FERRER

EL BORINOT. - 15.

Articles Fotogràfics i Ràdio
PÉREZ I SÀBAT.—Fontanella, 18.

Art. Fotogràfics i treb. de Laboratori
E. PICAZO.—Jovellanos, 4.

Articles fotogràfics i ràdio
V. CALDÉS ARÚS.—Salmerón, 140.

Articles Viatge i Pell
LA MUNDIAL.—Salmerón, 153.

ANTIGUITATS D'ART
Carrer del Call, 28, pral.

R. ABELLÓ.—Ronda S. Antoni, 48.
Làmpares menjador, des de 10'90

Cristalleria i Alumini
CASA ACAR.—Ronda S. Antonio, 60.

Taller d'OPTICA, J. PUIGORIOL.
Carrer Muntaner, 56

VULCANITZACIÓ DE NEUMÀTICS
A. Hernández.—Rosselló, 199.

Fàbrica de Làmpares Elèctriques
ALFONSO MAÑES.—Villarroel, 173 bis

GANIVETERIA ROCA
Plaça del Pi, núm. 3

CAMISERIA del "Liceo"
JOAN VALLVÉ.—Sant Pau, 3.

Pianos, harmòniums: venda i afina-
ció.—Planeta, 41—L. CAMPS ARNAU.

Sastreria Econòmica.—P. Padró, 14
Trajos a plassos i al comptat

Acadèmia Tall i Confecció per a
senyoretes.—Diputació, 222, pral. 1.^a

Electricitat. - Làmpares. - Motors
Menéndez Pelayo, 103 (G.)

Sastreria Guilemany, vestits i for-
mes tots preus. P. Sol, 8, t. 1451-G

IMP. ALTÉS

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

SALA PARÉS
Establiments **MARAGALL**
Petritxol, 3 i 5 - BARCELONA

MOBLES FRADERA

Fradera i Ribas, s. en C.

Fabricació pròpia

Vendes a termes.
Condicions especials pel
pagament immediat.

Exposició, Despaitx i Tallers:
Calabria, 94 - Tel. 968-H
BARCELONA

RAMON SUNYER
JOIER

Corts Catalanes, n.º 665
Teléfon 813-S. P. - BARCELONA

**IGNASI FOLCH
I TORRES**

Una dona

Novel·la
contemporània

A TOTES
LES
LLIBRIES

Preu:
3'50 ptes.

FOTOGRAVATS

TRICROMIAS-AUTOTIPIAS

CALÇATS

**ALFONS
RASPALL**

Es serveix
bé, bo
i a bon preu

Portaferrissa, 13
BARCELONA

LLÀTZER DE TORMES

el clàssic de l'humor
demaneu-lo a totes les llibreries **2**
Pessetes

Reirotgeria "El Marino"

EL MILLOR
RELOTGE
SUIS DE PRE-
CISSIÓ. Garan-
tit per 10 anys
i únic que du-
rant els cinc
primers anys
s'adoba
de franc en tota
mena de espal-
llament.

PER ENCARREGS:
JAUME ROCA,
Ordre, 136,
Sant Andreu.
JOSEP TO-
RRUELLA,
Pipollés, 73,
St. Martí.
MERCE-
RIA «Bell Ca-
prici», Carmel,
50, Les Corts.

CENTRAL I TALLER D'ADOBES:
Jaume Fonollosa, Canvis Vells, 8.
Bisuteria fina. - BARCELONA

Si els seus
ulls es
cansen pot
evitar-ho
consultant
l'òptic
profes-
sional

J. Ruiz Urrea
Ronda Sant Antoni, 61
No confongui el numero. - Entrada per l'escala.

FÀBRICA DE LLONGANISSES
la millor de la nostra terra

TELEFONS

A Seu d'Urgell, n.º 124
A Barcelona, n.º 2023
A Sitges, n.º 1383

Demaneu a tot arreu la marca

ELS PIRINEUS
Quingles i Escaler
CASTELLCIUTAT
(Seu d'Urgell)

100/172